

A Comparative Study of Natural Determinism "*Svabhāvavāda*" of Theravāda and Natural Determinism "*Sva-Bhāvavāda*" of Sarvāstivāda

ථේරවාද ස්වභාව වාදය හා සර්වාස්තිවාද ස්ව-භාව වාදය අතර තුළනාන්මක අධ්‍යයනයක්

Karapikkada Sobitha

“අත්තනො පන ස්වභාවං ධාරෙතීති ධම්මා” යනු ථේරවාද අටුවා තුළ ධර්ම පිළිබඳ දක්නට ඇති විග්‍රහයකි. මෙම විග්‍රහයට අනුව ධර්මයන්ට ආවේණික වූ ස්වභාවයක් ඇත, යන අදහස ගම්‍ය වේ. මෙයින් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය ධර්මයන් පිළිබඳ ආත්මවාදි ආකල්පයක් හෝ ස්වභාවවාදි ආකල්පයක් දරන බව බැලූ බැල්මට පෙනීයයි. එය ථේරවාදි සම්ප්‍රදායට අනුවිත වූ විග්‍රහයකි. මේ හා සමාන වූ ඉගැන්වීමක් සර්වාස්තිවාදි සම්ප්‍රදාය තුළ ද දක්නට ඇත. ඔවුන් ද “ස්ව-භාව සාමන්‍ය ලක්‍ෂණං ධාරෙතීති ධර්මා:” යනුවෙන් ධර්ම පිළිබඳ විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. ඒ අනුව ධර්මයන්හි, ස්ව-භාව, සාමන්‍ය යනුවෙන් ලක්‍ෂණ දෙකක් ඇති බව ඔවුහු දක්වූහ. සාමාන්‍ය ලක්‍ෂණය යනු කාලය අනුව ධර්ම විෂයෙහි වෙනස්වන්නා වූ ස්වරූපයයි. එසේම ස්ව-භාව ලක්‍ෂණය යනුවෙන් ඔවුන් දක්වූයේ ධර්මයන් විෂයෙහි පවත්නා වූ අතීත, වර්තමාන, අනාගත යන කාලත්‍රයන්හි නොවෙනස්වන්නා වූ ස්වරූපයයි. එම විග්‍රහයම ඔවුන්ගේ දර්ශනයෙහි පදනම වී ඇති බව “සර්වං සර්වදා අස්තීති සර්වාස්තිවාද:” යන්නෙන් දක්වා ඇත. මෙසේ ධර්ම පිළිබඳ වූ සර්වාස්තිවාදි මතය තහවුරු කිරීම සඳහා ඔවුහු භාවාන්‍යතාවාදය, ලක්‍ෂණාන්‍යතාවාදය, අවස්ථාන්‍යතාවාදය, අන්‍යාන්‍යතාවාදය යනුවෙන් දාර්ශනික ඉගැන්වීම් හතරක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. මෙම සර්වාස්තිවාදි ඉගැන්වීම තහවුරු කිරීමක් ලෙස ථේරවාදි සම්ප්‍රදායෙහි “අත්තනො පන ස්වභාවං ධාරෙතීති ධම්මා” යන ඉගැන්වීම ඉදිරිපත් කොට ඇත්දැයි ගැටළුවක් පවතී. මෙයට පිළිතුරක් ලෙස ථේරවාදි සම්ප්‍රදායෙහි සොයාගත හැකිවන්නේ උක්ත විග්‍රහය තාවකාලික වටිනාකමකින් පමණක් යුක්ත වූ විග්‍රහයක් බව දක්වීමයි. මෙහි දී භාෂාව උපයෝගී කොටගෙන ථේරවාදීහු ධර්ම විග්‍රහය විෂයෙහි අවස්ථා තුනක් දක්වා ඇත. එනම්, කත්තු සාධන, කර්ම සාධන, හා භාව සාධන යන අවස්ථාවන්ය. “කත්තු සාධන” යනු නිර්වචනය කරනු ලබන ධර්මය විෂයෙහි කර්තෘත්වයක් ආරෝපනය කිරීමයි. (චිත්තෙති චිත්තං) යමක් සිතයි ද එයට සිත යැයි කියනු ලබයි. “කර්ම සාධන” යනු යමක් කරණකොට ගෙන යම් මාර්ගයකින් යමක් සිදුකරන අයුරු විග්‍රහ කිරීමයි. (චිත්තෙති එතායාති චිත්තං) සිතෙන් සිතන බැවින් එයට සිතයැයි කියනු ලබයි. ථේරවාදීහු මෙම නිර්වචන දෙකම දක්වන්නේ පරමාර්ථයෙන් බැහැර වූ, තාවකාලික වටිනාකමකින් පමණක් යුක්ත වූ අදහස් ලෙසය. එය ධර්මය වටහා ගැනීම පහසු කිරීම පමණක් අදහස් කොට කරණ ලද විග්‍රහයකි. (සුඛ ඝනත්වං) ධර්මය පිළිබඳ ඇති නිවැරදි නිර්වචනය ලෙස ථේරවාදීහු දක්වන්නේ භාව සාධනයයි. එනම්, සිතීමේ මාත්‍රයම ධර්ම ලෙස දක්වීමයි. (චිත්තමෙව චිත්තං) මෙම විග්‍රහය තුළ ධර්මය සහ ධර්මයේ ස්වභාවය යනුවෙන් අවස්ථා දෙකක් විද්‍යාමාන නොවේ. ධර්මයම ධර්මයේ ලක්‍ෂණය වේ. එය ධර්ම විග්‍රහය පිළිබඳ ඇති නිවැරදිම මාර්ගය ලෙස ථේරවාදය දක්වයි. (නාමරූප ධම්මානං භාවසාධනමෙව නිප්පරියායකො

ලබ්‍හි) මේ අනුව ටේරවාද ස්වභාව වාදය සහ සර්වාස්තිවාද ස්ව-භාව වාදය අතර පැහැදිලි වූ වෙනසක් දක්නට ඇතිබව අධ්‍යයනය කළ හැක.

ප්‍රමුඛ පද: ස්වභාව වාදය, ස්ව-භාව වාදය, කත්තු සාධන, කරණ සාධන, භාව සාධන.